

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2021 m. rugsėjo 29 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Danguolės Bubenienės (pranešėja), Andželio Maciejevski ir Antano Simiško (kolegijos pirmininkas), teismo posėdyje kasacinio rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal **atsakovės Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos** kasacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. spalio 8 d. sprendimo peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovo D. Š., A. Š., E. M. ir N. M. ieškinį dėl privalomųjų nurodymų panaikinimo atsakovei Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos; trečiasis asmuo Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direkcija.

Teisėjų kolegija

nustatė:

I. Ginčo esmė

1. Kasacinėje byloje sprendžiama dėl materialiosios teisės normų, reglamentuojančių statinių rūšis ir statybą saugomoje teritorijoje, aiškinimo ir taikymo.
2. Ieškoviui teismo prašė panaikinti Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos (toliau – ir Inspekcija) 2019 m. vasario 28 d. privalomuosius nurodymus pašalinti pažeidimus.
3. Ieškoviui nurodė, kad jiems nuosavybės teise pagal 2017 m. rugpjūčio 31 d. pirkimo–pardavimo sutartį priklauso žemės sklypas Švenčionių r., (*duomenys neskelbtini*) ir jame esantys statiniai – dvi pavėsinės. Šias pavėsines 2015 m. pastatė ankstesnis jų savininkas H. B., žodžiu suderinęs statybą su Labanoro regioninio parko direkcija ir Valstybine miškų tarnyba, o 2017 m. suderinęs miškotvarkos projektą, gautas rašytinis pritarimas. Ginčijamose privalomuosiuose nurodymuose nurodyta išardyti savavališkai perstatytų pavėsinių dalis, tačiau nenurodoma, kurias ir kaip šie statiniai turi būti perstatyti. Ieškovų nuomone, pavėsinės pastatytos teisėtai.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

4. Vilniaus regiono apylinkės teismas 2020 m. kovo 10 d. sprendimu ieškinį atmėtė.
5. Pirmosios instancijos teismas nurodė, kad nustatytos šios ieškovų žemės sklypo specialiosios naudojimo sąlygos: paviršinio vandens telkinį apsaugos zonos ir pakrantės apsaugos juostos, hidrografiniai draustiniai, nacionaliniai ir regioniniai parkai, miško naudojimo apribojimai bei elektros linijų apsaugos zonos.
6. Teismas nurodė, kad atsakovės atstovas pripažino, jog ginčijamose privalomuosiuose nurodymuose pašalinti statybos padarinius nėra nurodyta, ką konkrečiai ieškoviui turi padaryti, tačiau privalomasis nurodymas atitinka Inspekcijos viršininko 2016 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. IV-156 nustatytus formai ir turinui keliamus reikalavimus. Dėl papildomų privalomojo nurodymo vykdymo motyvų ir argumentų išsiaiškinimo ieškoviui galėjo kreiptis tiesiogiai į Inspekciją. Iš byloje nustatytų aplinkybių matyti, kad ieškovai buvo nuvykę į Inspekciją ir jiems buvo paaiškinta, kad jų įsigyti statiniai neatitinka įstatyme įtvirtintos pavėsinės sąvokos ir tokie statiniai toje vietoje negali būti statomi, o pastatyti turi būti nugriunami arba paliekami pašalinus statybos trūkumus.
7. Teismas pažymėjo, kad ginčo statinių statytojas H. B. teismo posėdyje paaiškino, jog nors su parko direktoriumi ir bandė išsiaiškinti, ar pavėsinėse stiklinės pertvaros yra galimos, tačiau, taip ir neišsiaiškinęs, po kelių mėnesių jas vis dėlto įrengė ir statiniai tapo uždari – su patalpos.
8. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. 289 patvirtinto statybos techninio reglamento STR 1.01.09:2003 „Statinių klasifikavimas pagal jų naudojimo paskirtį“ (redakcija, galiojusi nuo 2014 m. spalio 11 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d.) 8.17.11 punkte nurodyta, kad pavėsinė (altana) – nedidelis lengvų konstrukcijų dekoratyvinis pastatas ar inžinerinis statinys (priklausomai nuo konstrukcijos) su štitomis ar ažūrinėmis sienomis per visą ar dalį jų aukščio. Šis teisinis reglamentavimas neteko galios nuo 2017 m. sausio 1 d.
9. Nurodyto statybos techninio reglamento 6 punkte išskiriamos dvi pagrindinės statinių rūšys: pastatai (gyvenamieji ir negyvenamieji) ir inžineriniai statiniai (susisiekimo, komunikacijos; inžineriniai tinklai, hidrotechnikos statiniai, kiti inžineriniai statiniai). Reglamento 13 punkte pavėsinės priskiriamos prie inžinerinių statinių, neturinčių aiškos funkcinės priklausomybės ar apibrėžto naudojimo, tamaujančių pagrindiniam daiktui. Analogiškai nustatyta nuo 2017 m. sausio 1 d. galiojancio Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. DI-713 patvirtinto statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas pagal jų naudojimo paskirtį“ 12 punkte.
10. Pirmosios instancijos teismas konstatavo, jog, atsižvelgiant į pavėsinių pastatymo metu galiojusį ir dabar tebegaliojantį teisinį reglamentavimą, pavėsinės yra kiti inžineriniai statiniai. Teismas pažymėjo, kad Lietuvos Respublikos statybos įstatymo (redakcija, galiojusi pavėsinių pastatymo metu) 2 straipsnio 9 dalyje nurodyta, kad „inžineriniai statiniai – susisiekimo, komunikacijos, inžineriniai tinklai, kanalai, taip pat visi kiti statiniai, kurie nėra pastatai“. Pagal Statybos įstatymo 2 straipsnio 7 dalies nuostatas, „pastatas – apdengtas stogu statinys, kurio didžiausią dalį sudaro patalpos“. Teismas nusprendė, kad ginčo statiniai – „pavėsinės“ – neatitinka inžinerinių statinių sąvokos, nes jų didžiausią dalį sudaro patalpos (t. y. sienomis ir kitomis ativaromis apibota statinio erdvė (Statybos įstatymo 2 straipsnio 41 dalis)).
11. Statybos miško žemėje reikalavimus nustato ne tik Statybos įstatymas, bet ir Lietuvos Respublikos miškų bei Lietuvos Respublikos žemės įstatymai. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo jurisprudencijoje laikomasi nuoseklios praktikos, jog vadovaujantis Miškų įstatymo 2 straipsnio 3 dalimi bei Žemės įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 3 punktu, miškų ūkio paskirties žemėje leidžiama tik specializuotų statinių statyba: medienos sandėlių bei kitų, susijusių su miškų ūkiu, poilsio aikštelių, žvėrių pašarų aikštelių statyba, o toks miško savininkų nuosavybės teisės suvaržymas laikytinas proporcingu siekiamam tikslui (Konstitucinio Teismo 2006 m. kovo 14 d. nutarimas). Miško žemėje nustatomi ribojimai statybai negali būti paneigiami net ir tais atvejais, jeigu kiti teisės aktai, papildomai reglamentuojantys tam tikrą miško žemės dalį, nustatyti tam tikrą statinių ar įrenginių statybą tam tikroje specifinėje teritorijoje.
12. Pirmosios instancijos teismas padarė išvadą, kad, atsižvelgiant į teisės aktų nuostatas ir byloje nustatytas aplinkybes, ginčo statinių statyba ieškovų įsigydamė miškų ūkio paskirties žemės sklype nėra galima, todėl atsakovė pagrįstai surašė ginčijamus privalomuosius nurodymus pašalinti pažeidimus.
13. Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, išnagrinėjusi ieškovų apeliacinį skundą, 2020 m. spalio 8 d. sprendimu Klaipėdos apylinkės teismo 2020 m. kovo 10 d. sprendimą panaikino ir priėmė naują sprendimą – ieškinį tenkinti, panaikinant Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos 2019 m. vasario 28 d. privalomuosius nurodymus pašalinti pažeidimus.
14. Apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo (redakcija, galiojusi nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2017 m. gegužės 5 d.) 9 straipsnio 2 dalies 8 punkte nustatyta, jog gamtinuose ir kompleksiniuose draustinuose draudžiama statyti su draustinio steigimo tikslais nesusijusius statinius, išskyrus pastatus esamose ir buvusiose sodybose, taip pat vietas, nustatytas draustinių tvarkymo planuose ir (ar) bendruosiuose planuose, statyti pastatus ar didinti jų tūrius šlaituose, kurių nuolydis didesnis kaip 15 laipsnių, taip pat arčiau kaip 50 metrų nuo šių šlaitų viršūnės bei apatinės briaunos. Ieškovų žemės sklypas pagal Labanoro regioninio parko tvarkymo planą yra ekstensyvaus pritaikymo (neurbanizuojamų) stovyklavietė pozoje (NRn2). Šioje teritorijoje gali būti statomi mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai – nesudėtingi statiniai, nesudėtingi rekreaciniai statiniai, įrengiamos vietos palapinėms statyti, lauzavietės, automobilio stovėjimo aikštelės.
15. Konstitucinis Teismas 2006 m. kovo 14 d. nutarime konstatavo, kad pagal Miškų įstatymo ir Žemės įstatymo nuostatas miško (miškų ūkio paskirties) žemėje galima statyti medienos sandėlius bei kitus su mišku susijusius įrenginius, o kitų nuostatų, kurios apibrėžtų, kokie statiniai gali būti ant miško (miškų ūkio paskirties) žemės, nei Miškų įstatyme, nei Žemės įstatyme nėra. Šiam nutarimui 2006 m. kovo 16 d. įsigaliojus, jame išdėstyti šaškinimai, kad pagal Miškų ir Žemės įstatymų nuostatas miškų ūkio paskirties žemėje gali būti statomi tik medienos sandėliai ir kiti su mišku susiję įrenginiai ir šis sąrašas negali būti išplestas žemesnės teisės aktais, įgyio įstatymo galią ir tapo privaloma visoms asmenims.
16. Teisėjų kolegija nurodė, kad pagal ginčo pavėsinių pastatymo metu galiojusius Miškų ir Žemės įstatymų, reglamentuojančių statybos miško žemėje santykius, nuostatas miško žemėje galima statinių, išvardytų Miškų įstatymo 2 straipsnio 19 dalyje ir Žemės įstatymo 26 straipsnio 1 dalyje, statyba. Tai – medienos sandėliai ir kiti su mišku susiję įrenginiai. Nuostatų dėl kitų pastatų ar statinių buvimo miško žemėje, *inter alia* (įskaitant) galimybę statyti kitos paskirties pastatus, pirmiau nurodytuose įstatymuose nebuvo.
17. Kolegija konstatavo, kad, kompleksiskai pritaikius statybos techninio reglamento STR 1.01.09:2003 „Statinių klasifikavimas pagal jų naudojimo paskirtį“ 8.17.11 punkto nuostatas, kur buvo nurodyta, kad pavėsinė (altana) – tai nedidelis lengvų konstrukcijų dekoratyvinis pastatas ar inžinerinis statinys (priklausomai nuo konstrukcijos) su štitomis ar ažūrinėmis sienomis per visą ar dalį jų aukščio, ir 6 punkto nuostatas, ieškovų žemėje stovintys statiniai – pavėsinės negali būti priskirti pastatų kategorijai, kadangi jų statybos metu buvo galimybė statyti pavėsines su štitomis ar ažūrinėmis sienomis per visą ar dalį jų aukščio ir tokie statiniai nebuvo laikomi pastatais, o buvo priskirti inžinerinių statinių kategorijai.
18. Kolegija pažymėjo, kad 2017 m. birželio 8 d. registruotame miškotvarkos projekte ginčijami statiniai vadinami pavėsinėmis, o ne stoginėmis, nors pagal 2017 m. galiojusius teisės aktus tokios sąvokos kaip „pavėsinė“ nebuvo likę, o tai reiškia, jog miškotvarkos projektas sąmoningai buvo rengtas ir derintas, turint tikslą įteisinti nuo 2015 m. stovėjusias pavėsines. Paties miškotvarkos projekto rengimo intencija ir buvo pavėsinių įteisinimas, o ne naujų stoginių statyba. Miškotvarkos projektas parengtas, pritaikant į jį faktinės situacijos – 2015 m. pastatytų pavėsinių, Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direkcija, patikrinusi miškotvarkos projektą, jo sprendiniais pritarė. Vertinant, jog miškotvarkos projektas ne įteisinė pavėsines, o įtvirtina galimybę ateityje statyti statinius ar inžinerinius įrenginius sklype, reikėtų konstatuoti, kad jis yra neįgyvendinamas, nes nustato pavėsinių statybą, o tokio tipo statybos projekto parengimo laikotarpiu nebuvo įtvirtintas statybą reglamentuojančiuose teisės aktuose. Dėl to konstatuotina, jog tokia tvarka projektu buvo įteisintos jau pastatytos pavėsinės.
19. Apeliacinės instancijos teismas padarė išvadą, kad kadangi statybos techninio reglamento STR 1.01.09:2003 „Statinių klasifikavimas pagal jų naudojimo paskirtį“ 8.17.11 punkte nustatyta, jog pavėsinė (altana) – nedidelis lengvų konstrukcijų dekoratyvinis pastatas ar inžinerinis statinys (priklausomai nuo konstrukcijos) su štitomis ar ažūrinėmis sienomis per visą ar dalį jų aukščio, tai statybos metu pavėsinės galėjo būti tiek uždaros, tiek atviros ir buvo laikomos inžineriniais statiniais (ne pastatais, kurių statyba miškų ūkio paskirties žemėje buvo draudžiama). Ieškovų pavėsinės atitinka teisės aktų reikalavimus, todėl atsakovė neturėjo pagrindo dėl šių statinių surašyti privalomųjų nurodymų.

III. Kasacinio skundo ir atsiliepimo į jį teisiniai argumentai

20. Kasaciniu skundu atsakovė Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos prašo panaikinti Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. spalio 8 d. sprendimą ir palkiti galoti Vilniaus regiono apylinkės teismo 2020 m. kovo 10 d. sprendimą. Kasacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:
  - 20.1. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. 289 patvirtinto statybos techninio reglamento STR 1.01.09:2003 „Statinių klasifikavimas pagal jų naudojimo paskirtį“ (redakcija galiojusi nuo 2014 m. spalio 11 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d.) 6 punktu, yra išskiriamos dvi pagrindinės statinių rūšys: pastatai (gyvenamieji ir negyvenamieji) ir inžineriniai statiniai. Minėto reglamento 13 punkte pavėsinės priskirtos prie kitų inžinerinių statinių, neturinčių aiškos funkcinės priklausomybės ar apibrėžto naudojimo, kurie tamauja pagrindiniam daiktui. Tačiau ne visi statiniai, nors ir pavadinti pavėsinėmis, pagal savo požymius gali būti laikomi inžineriniais statiniais. Pagal Statybos įstatymo (redakcija, galiojusi ginčo statinių pastatymo metu) 2 straipsnio 9 dalyje inžineriniai statiniai – susisiekimo komunikacijos, inžineriniai tinklai, kanalai, taip pat visi kiti statiniai, kurie nėra pastatai. Pagal Statybos įstatymo 2 straipsnio 7 dalį pastatas – apdengtas stogu statinys, kurio didžiausią dalį sudaro patalpos. Statybos įstatymo 2 straipsnio 96 dalyje nustatyta, kad patalpa – sienomis ir kitomis ativaromis apibota nustatytos paskirties statinio erdvė. Apeliacinės instancijos teismas konstatavo, jog ginčo nėra dėl to, kad ieškovų žemės sklype esančios pavėsinės yra uždaros. Ieškovų statiniai yra medinės konstrukcijos su štitomis sienomis (kurių dalis – stikliniai rėmai, kita sienos dalis – mediniai rąstai) per visą jų aukštį, sudarančius uždara erdvę (patalpą), kuri apdengta stogu. Stiklinės sienos dengia užloaidos, durys – rakinamos, o prie medinės sienos yra kondicionieriai. Taigi ginčo statiniai, įvardyti pavėsinėmis, yra ne inžineriniai statiniai, bet pastatai. Pastatų pastatymas esamoje vietoje pažeidė Miškų įstatymo 2 straipsnio 3 dalį, Žemės įstatymo 21 straipsnio 1 ir 2 punktus, 26 straipsnio 1 dalį, Lietuvos Respublikos Vnyausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 patvirtintų Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų 127.9 punktą ir atitinkamas šiuo metu galiojančias teisės normas. Be to, akivaizdu, kad ginčo statiniai neatlieka pavėsinės funkcijos ir nėra skirti rekreacinei miško infrastruktūrai gerinti bei visuomenės poreikiams tenkinti, nors miškotvarkos projekto aiškinamajame rašte nurodyta, jog, remiantis Labanoro regioninio parko plano 20.1 punktu, savininkas numato, be kita ko, įrengti lankomus (poilsinio-rekreacinius) objektus. Pagal Labanoro regioninio parko apsaugos reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. liepos 30 d. įsakymu Nr. DI-685, 6 dalį lankomi objektai – skirti ir (ar) pritaikyti lankymui paveldo objektai, saviti kraštovaizdžio objektai ir kompleksai, saviti reikšmingi kraštinės, rekreacinės visuomenės poreikiams skirti objektai. Apeliacinės instancijos teismo pateiktas aiškinimas yra neologizmas, nepagrįstas, prieštaraujantis aukštesnės galios teisės aktams ir bylos faktinėms aplinkybėms, nepagrįstai išplestas inžinerinio statinio sąvoką, ir statybos proceso dalvyiams sudaro sąlygas piktnaudžiauti bei išvengti teisės aktais taikomų ribojimų statiniams miško žemėje ar kitose saugomose teritorijose.
  - 20.2. Apeliacinės instancijos teismas, nurodęs, kad pagal 2017 m. galiojusius teisės aktus tokios sąvokos kaip „pavėsinė“ nebuvo likę, padarė nepagrįstą išvadą, jog tai reiškia, kad miškotvarkos projektas sąmoningai buvo rengtas ir derintas, turint tikslą įteisinti nuo 2015 m. stovėjusias pavėsines. Pagal Konstitucinio Teismo doktriną, statybos padarinių įteisinimas yra galimas, kai tai leidžia teisės aktai (Konstitucinio Teismo 2011 m. spalio 31 d. nutarimas). Ieškovų statinių įteisinimas negalimas, nes tai ne minimalios rekreacinės infrastruktūros statiniai ar inžineriniai statiniai, o pastatai, kurių statyba miškų ūkio paskirties žemės sklype apskritai draudžiama.

- 20.3. Apeliacinės instancijos teismas neštyrė ir neįvertino byloje esančių įrodymų visumos bei jų įrodomosios reikšmės nagrinėjami klausimu. Teismas nevertino Inspekcijos 2018 m. rugpjūčio 30 d. faktinių duomenų patikrinimo vietoje akto, kuriame nustatyta, kad du statiniai yra apie 25 m ir 26 m matstumi nuo ežero nuo kranto linijos, t. y. neišlaikyti privalomi atstumai (50 m) pagal Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų 127.9 punktą (redakcija, galiojusi ginčo statinių statybos metu). Teismas taip pat nevertino prie nurodyto Inspekcijos akto pridėtų fotonuotraukų, iš kurių akivaizdžiai matyti, kad ieškovo statiniai, esantys miško žemėje, pagal savo išvaizdą ir juos sudarančias konstrukcijas yra uždari, turi stogą bei patalpas, t. y. atitinka pastato požymius ir negali būti laikomi inžineriniais statiniais. Teismas neatsižvelgė į Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direkijos 2018 m. rugsėjo 6 d. raštą, kuriame nurodyta, jog ginčo pastatų statyba ieškovo žemės sklype negalima. Teismas nepasiskė dėl ginčo statinių statytojo paaiškinimų, nurodytų pirmosios instancijos teismo sprendime, kad jis su Labanoro regioninio parko direktoriumi bandė išsiaiškinti, ar pavėsinės stiklinės pertvaros yra galimos, tačiau taip ir neišsiaiškines po kelių mėnesių jas vis tiek įrengė ir statinys tapo uždaras – su patalpomis.
21. Trečiasis asmuo Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio direkija pateikė procesinį dokumentą, įvardytą atsiliepimu į kasacinį skundą, kuriuo sutinkama su atsakovės kasacinio skundo argumentais, todėl šis dokumentas laikytinas pareiškimu dėl prisidėjimo prie atsakovės kasacinio skundo (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas (toliau – ir **CPK**) 348 straipsnis).
22. Atsiliepimu į kasacinį skundą ieškovo prašo kasacinį skundą atmesti. Atsiliepinas grindžiamas šiais argumentais:
- 22.1. Pagal pavėsinių statybos metu galiojusio statybos techninio reglamento STR 1.01.09:2003 „Statinių klasifikavimas pagal jų naudojimo paskirtį“ 8.17.11 punktą pavėsinės galėjo būti tiek uždaros, tiek atviros ir būti inžinerinis statinys, t. y. ginčo pavėsinių faktiniai parametrai jų statybos metu visiškai atitiko galiojusius teisės aktus. Statinių statybos metu neturėjo tik miškotvarkos projekto, kuriuo būtų priarta, kad tokios pavėsinės gali būti ieškovo sklype. Vėlesnis miškotvarkos projekto suderinimas bei registravimas reiškia pavėsinių įteisinimą, net jei jos ankstesnio savininko buvo pradėtos statyti neteisėtai – tokio projekto neturint.
- 22.2. Statiniai, kurie dabar yra pastatyti ieškovo sklype, gali jame būti, nes Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 419 įsakymu patvirtintu Labanoro regioninio parko apsaugos reglamento 6 punkte nurodyta, kad mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai yra nesudėtingi statiniai, įskaitant pavėsines ir kitus teritorijos vieningo stiliaus tvarkymo bei puošybos statinius.
- 22.3. Atsakovė kasaciniame skunde dėsto pavėsinių prieinamumo visuomenei sąlygas, nors toks reikalavimas niekur nėra nustatytas. Uždaroms pavėsinėms esant privačiame žemės sklype, joks miške vaikščiojantis asmuo neturi ir negali turėti jokio teisėto intereso ar jam garantuotos teisės naudotis kiti asmens privacia nuosavybe bei atskiro leidimo. Kasacinio skundo argumentai, kad pavėsinės gali būti tik tokios, kuriose galėtų laisvai lankytis visuomenės nariai, yra atmestini kaip nepagrįsti bei prieštaraujantys konstituciniam nuosavybės nelyčiamumui principui.
- 22.4. Kasacinio skundu prašoma palikti galiojusias instancijos teismo sprendimą nepakeičiant, tačiau toks prašymas negali būti tenkinamas, nes pirmosios instancijos teismas nepagrįstai nepadidino ginčijamų privalomųjų nurodymų, kurie yra neišsami ir objektyviai neįgyvendinami. Ieškovams nėra žinoma, kodėl ginčo pavėsinės laikomos neteisėtoms, kokias būtent pavėsinių dalis būtina pašalinti. Ieškovai nėra ginčo pavėsinių statytojai – jie pirkto jau pastatytas pavėsines, todėl joms negali būti taikomos statytojų pareigos, taip pat jiems neprivalo būti žinoma, kaip turi veikti statytojas ir kokius reikalavimus turi atitikti statomas statinys. Pirmosios instancijos teismo sprendime dėstoma, kad dėl papildomų privalomųjų nurodymų vykdymo motyvų ir argumentų išsiaiškinti ieškovo galėjo kreiptis tiesiogiai į Inspekciją, jie tai padarė ir jiems buvo paaiškinta. Tokiu aiškinimu teismas praktiškai įgyvendina jam neleistiną teisėkūros funkciją, nes suformuoja naujas pareigas ginčo šalinis: ieškovams – kreiptis į valstybės instituciją dėl žodinio gauto rašto išaiškino, o valstybės institucijai – žodžiu aiškinti raštus, be to, toks aiškinimas saisto šalis ir pareigoja elgtis pagal žodinį išaiškinimą. Tokia pozicija prieštarauja administracinės teisės principui, kad valstybės institucijos ir pareigūnai gali elgtis tik taip, kaip tai yra įtvirtinta teisės aktuose. Be to, pirmosios instancijos teismas ignoravo liudytojo H. B. patvirtinimą, kad Labanoro regioninio parko vadovas žodžiu davė leidimą statyti ginčo pavėsines.

Teisėjų kolegija

konstatuoja:

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

23. Atsakovė kasacinio skundo argumentais nesutinka su apeliacinės instancijos teismo sprendimo motyvais, kad ieškovo pavėsinės, atitinkančios pastatų požymius, gali būti laikomos inžineriniais statiniais ir įteisintos, teigdamas, kad toks aiškinimas prieštarauja teisės aktams ir statybos proceso dalyviams sudaro sąlygas piktnaudžiauti bei įsengti teisės aktais taikomų ribojimų saugomose teritorijose. Teisėjų kolegija dėl šių kasacinio skundo argumentų pasisako.
24. Byloje nustatyta, kad ieškovo žemės sklypas yra saugoma teritorija – Labanoro regioninio parko hidrografinio draustinio teritorijoje, ekstensyvaus pritaikymo (neurbanizuojamų) stovyklaviečių zonoje (NRn2).
25. Byloje nekilo šalių ginčo dėl to, kad ieškovams priklausančios pavėsinės pirmiau nurodytame sklype buvo pastatytos ne 2017 m. suderinus miškotvarkos projektą, bet 2015 m. Tiek ieškovo, tiek apeliacinės instancijos teismas laikėsi pozicijos, kad pavėsinių statybos metu galiojus teisės aktais reglamentavimas neroboją galinybės pastatyti ginčo pavėsines, o 2017 m. statytojas, parengęs ir su kompetentingomis institucijomis suderinęs miškotvarkos projektą, tokiu būdu pavėsines įteisinė. Atsakovė nesutinka su pastarojo vertinimo pagrįstumu.
26. Sprendžiant statybos ir statybą leidžiančio teisėtumo klausimus, taikytinas grįžimo į buvusią padėtį modelis, reikšiantis, kad turi būti tirama ir vertinama ta faktinė situacija, kuri buvo statybos pradžios ar statybą leidžiančio dokumento išdavimo momentais, taikomi tie teisės aktai, kurie galiojo būtent pirmiau įvardytais momentais. Kitoks aiškinimas suponuotų *lex retro non agit* (statymas neturi grįžamosios galios) principo pažeidimą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. gegužės 23 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-201-695/2018, 65 punktas). Nagrinėjamoje byloje šaly kelia klausimus dėl ginčo pavėsinių statybos metu (2015 m.) ir miškotvarkos projekto patvirtinimo metu (2017 m.) galiojusiu teisės normų aiškinimo ir taikymo, todėl toliau analizuojamos atitinkamų laikotarpiu galiojusiu aktualių teisės normų redakcijos.

Dėl statybų valstybiniuose parkuose reglamentavimo

27. Pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos 54 straipsnį valstybė rūpinasi natūralios gamtinės aplinkos, gyvūnijos ir augalijos, atskirų gamtos objektų ir ypač vertingų vietovių apsauga, prižiūri, kad su saiku būtų naudojami, taip pat atkuriami ir gausinami gamtos ištekliai. Šios Konstitucijos nuostatos įgyvendinamos nustatant detalią teisinį reglamentavimą įstatymuose ir poįstatyminiuose teisės aktuose.
28. Pagal Statybos įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 2 punktą (šios normos turinys iki šiol nepakitęs nuo 2010 m. spalio 1 d.) atliekant statinio statybinis tyrimėjimus, rengiant statinio projektą, statant statinį, jį naudojant ir prižiūrint, be šio įstatymo, privaloma vadovautis kitais įstatymais, teisės aktais ir nustatyta tvarka patvirtintais normatyviniais statinio saugos ir paskirties dokumentais, reglamentuojančiais saugomų teritorijų, kraštovaizdžio, nekilnojamųjų kultūros paveldo vertybių ir jų teritorijų apsaugą.
29. Pagal Saugomų teritorijų įstatymo 13 straipsnio 1 dalį (normos turinys iki šiol nepakitęs nuo 2001 m. gruodžio 28 d.) valstybinių parkų apsaugos ir tvarkymo ypatumus nustato Saugomų teritorijų įstatymas, Vyriausybės patvirtinti nacionalinių ir regioninių parkų nuostatai, kiti Saugomų teritorijų įstatymo 5 straipsnyje nurodyti veiklos saugomose teritorijose reglamentavimo dokumentai.
30. Pagal Saugomų teritorijų įstatymo 13 straipsnio 2 dalies 4 punktą (redakcija, galiojusi nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2017 m. balandžio 31 d.) valstybiniuose parkuose draudžiama statyti statinius valstybinių parkų planavimo schemose (ribų ir tvarkymo planuose) ir (ar) bendruosiuose planuose nenustatytose vietose, išskyrus pastatus esančius ir buvusiose sodybose.
31. Pagal Saugomų teritorijų įstatymo 13 straipsnio 3 dalies 6 punktą (redakcija, galiojusi nuo 2017 m. gegužės 1 d. iki 2020 m. sausio 1 d.) valstybiniuose parkuose leidžiama remontuoti, rekonstruoti esamus statinius, statyti naujus statinius valstybinio parko planavimo schemoje (ribų ir tvarkymo planuose) ir (ar) savivaldybės ar jos dalies bendrajame plane nurodytose vietose.
32. Labanoro regioninio parko nuostatai (toliau – ir Nuostatai) patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490. Pagal šių Nuostatų redakciją, galiojančią nuo 2010 m. sausio 1 d. iki šiol, Labanoro regioninis parkas įsteigtas siekiant išsaugoti vertingas gamtos ir kultūros paveldo bei rekreacinio požiūriais Rytų Aukštaitijos kraštovaizdžio kompleksus, jų gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti, bei kita ko, sudaryti sąlygas plėtoti pažintinį turizmą ir poilsiaivingą tam skirtose zonose ir vietose, nustatytose regioninio parko tvarkymo plane (planavimo schemoje), reglamentuoti ūkinę veiklą ir urbanizacijos plėtrą pagal regioninio parko tvarkymo planą (planavimo schemą) (Nuostatai 1, 6.6–6.7 punktai). Regioninio parko ir jo zonų ribas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė (Nuostatai 2 punktas).
33. Regioninio parko žemė valdoma ir naudojama žemės įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka (Nuostatai 8 punktas). Regioninio parko žemės savininkai, naudotojai ir valdytojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų įstatymuose ir kituose teisės aktuose bei teritorijų planavimo dokumentuose (Nuostatai 23 punktas).
34. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. kovo 28 d. įsakymu Nr. D1-219 patvirtintas Labanoro regioninio parko tvarkymo planas (redakcija nekito iki šiol). Nurodytame teisės akte išdėstyti Labanoro regioninio parko tvarkymo plano pagrindiniai aiškinamojo rašto teiginiai, kurių 21 punkte nustatyta, jog siekiant reguliuoti rekreacinių išteklių naudojimą ir rekreacinės infrastruktūros išdėstymą, subnatūralios (neurbanizuojamos) rekreacinės aplinkos (NRn) ir urbanizuojamos rekreacinės aplinkos (NRu) kraštovaizdžio tvarkymo zonos išskiriamos šios pozonės:
- 21.1. trumpalaikio poilsio teritorijų pozonė (NRn1) – tai poilsiai be nakvynės skirta teritorija, kurioje gali būti statomi mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai – nesudėtingi statiniai, įrengiamos lauzavietės, automobilių stovėjimo aikštelės;
- 21.2. ekstensyvaus pritaikymo (neurbanizuojamų) stovyklaviečių pozonė (NRn2) – tai poilsiai su nakvyne palapinėse skirta teritorija, kurioje gali būti statomi mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai – nesudėtingi statiniai, nesudėtingi rekreaciniai statiniai, įrengiamos vietos palapinėms statyti, lauzavietės, automobilių stovėjimo aikštelės; lauzavietės, automobilių stovėjimo aikštelės;
- 21.3. intensyvaus pritaikymo (urbanizuojamų) stovyklaviečių pozonė (NRu1) – tai poilsiai su nakvyne palapinėse skirta teritorija, kurioje gali būti statomi mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai – nesudėtingi statiniai, nesudėtingi rekreaciniai statiniai, įrengiamos vietos palapinėms statyti, lauzavietės, automobilių stovėjimo aikštelės, sudaromos sąlygos miestui ruošti, higienos poreikiams tenkinti, atliekoms surinkti, poilsiu organizuoti. Turistų aptarnavimui ir stovyklavietės priežiūros reikmėms gali būti statomi 1 grupės nesudėtingas pastatas su maisto ruošimu, higienos poreikių tenkinimu, turistinio inventoriaus laikymu ir stovyklavietės priežiūrai skirtomis patalpomis;
- 21.4. kempingų pozonė (NRu2) – tai specialiai įrengta teritorija, kurioje turistai apgyvendinami palapinėse, kempinguose, kitojamausiuose ar stacionariuose nameliuose, sudaromos sąlygos transporto priemonėms statyti, naudotis elektros energija ir geriamuoju vandeniu, maistui ruošti, higienos poreikiams tenkinti, atliekoms surinkti, poilsiu organizuoti;
- 21.5. rekreacinių pastatų ir kompleksų pozonė (NRu3) gali būti statomi poilsio namų ar kitokių stacionarių rekreacinių statinių pastatai ir jų grupės, kuriuose teikiamos apgyvendinimo paslaugos (poilsio namai, viešbučiai, turizmo centrai ir bazės, jachtklubai, nakvynės namai, moteliai, svečių namai, vasamaniai).
35. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. 419 patvirtintas Labanoro regioninio parko apsaugos reglamentas (nuo 2012 m. gruodžio 7 d. galiojanti redakcija nekito iki šiol), kurio 34 punkte nurodyta, kad neurbanizuojamos rekreacinės aplinkos kraštovaizdžio tvarkymo zonos įrengiamos trumpalaikio poilsio vietose – poilsiavietėse, atokvėpio vietose, plažiai su mažaisiais kraštovaizdžio architektūros statiniais.
36. Labanoro regioninio parko apsaugos reglamente vartojamos sąvokos išdėstytos ju 6 punkte: *mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai* – nesudėtingi statiniai: informaciniai statiniai (sklydai, stendai, informaciniai ženklai ir rbozenklai), atraminės sienutės, tvorės, platformos, pakilumos, skirtingos teritorijos apžvalgai, laiptai, laiptai, tilteliai, stipnės, laipynės, dekoratyvinės skulptūros, šviestuvai, stacionarios baldai – suolai, staklės, šauksliadėžės, dviračių stovai, *pavėsinės*, stoginės, kiti teritorijos vieningo stiliaus tvarkymo ir puošybos statiniai.
37. Miškų įstatymo 10 straipsnio (redakcija nepakitęs nuo 2001 m. balandžio 25 d. iki šiol) 1 dalyje nurodyta, kad privačių miškų tvarkymo ir naudojimo nuostatus tvirtina Vyriausybė, atsižvelgdama į privačių miškų savininkų organizacijų siūlymus. To paties straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad miško valdytojų, savininkų ir naudotojų teisės gali būti apribotos įstatymu nustatyta tvarka visuomenės, aplinkos bei miško apsaugos interesais. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 799 patvirtintu Privačių miškų tvarkymo ir naudojimo nuostatų 8 punkte nurodyta, kad miškas tvarkomas, naudojamas ir atkuriamas pagal miškotvarkos projektus (ši nuostata nuo 2004 m. gegužės 29 d. iki šiol nepakito).
38. Teisėjų kolegija, aiškindama išdėstytas teisės normas, aktualias sprendžiant dėl ginčo pavėsinių statybos teisėtumo, pažymi, kad šių normų visumos analizė suponuoja išvadą, jog asmuo statyti statinius valstybinių parkų teritorijoje gali tik atsižvelgdamas į reikalavimus teisės aktuose ir teritorijų planavimo dokumentuose, reglamentuojančiuose veiklą tiek valstybiniuose parkuose bendrai, tiek konkrečiame valstybiniame parke. Siekiant Konstitucijoje ir kituose teisės aktuose nustatytų vertingų vietovių apsaugos tikslų, statiniai valstybiniuose parkuose gali būti statomi tik nustatytose vietose (valstybinių parkų planavimo schemose (ribų ir tvarkymo planuose) ir (ar) bendruosiuose planuose nustatytose vietose) ir tik nustatyto pobūdžio.
39. Iš išdėstytų normų matyti, kad ieškovo žemės sklype, esančiame Labanoro regioninio parko subnatūralios (neurbanizuojamos) rekreacinės aplinkos (NRn) kraštovaizdžio tvarkymo zonoje, ekstensyvaus pritaikymo (neurbanizuojamų) stovyklaviečių pozonėje (NRn2), gali būti statomi tik mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai – nesudėtingi statiniai, nesudėtingi rekreaciniai statiniai, įrengiamos vietos palapinėms statyti, lauzavietės, automobilių stovėjimo aikštelės (Labanoro regioninio parko tvarkymo plano pagrindiniai aiškinamojo rašto teiginiai 21.2 punktas). Iš Labanoro regioninio parko apsaugos reglamento 6 punkte pateikto mažųjų kraštovaizdžio architektūros statinių sąrašo matyti, kad jame išvardyti inžinerinių statinių sąvoką atitinkantys statiniai, įskaitant pavėsinę.

Dėl pavėsinės kaip pastato ir inžinerinio statinio atribojimo ir ginčo pastatų statybos valstybiniame parke teisėtumo

40. Apeliacinės instancijos teismo vertinimu, vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 1.01.09:2003 „Statinių klasifikavimas pagal jų naudojimo paskirtį“ (redakcija galiojusi nuo 2014 m. spalio 1 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d.) 8.17.11 punkte pateiktą pavėsinės apibrėžimą, nors ieškovams priklausančios ginčo pavėsinės ir atitiko pastato požymius, jos galėjo būti priskiriamos inžineriniams statiniams, todėl atitinka statybą ieškovo sklype reglamentuojančias teisės aktų reikalavimus.
41. Statybos techninio reglamento STR 1.01.09:2003 „Statinių klasifikavimas pagal jų naudojimo paskirtį“ (redakcija, galiojusi nuo 2014 m. spalio 1 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d.) 8.17.11 punkte nurodyta: „pavėsinė (altana) – nedidelis lengvų konstrukcijų dekoratyvinis pastatas ar inžinerinis statinys (priklauso nuo konstrukcijos) su išsomis ar ažiūrinėmis sienomis per visą ar dalį jų aukščio“.
42. Iš šios teisės normos turinio matyti, kad jos galiojimo laikotarpiu iki 2016 m. gruodžio 31 d. buvo galiosios dviejų tipų pavėsinės: pavėsinė-pastatas ir pavėsinė-inžinerinis statinys. Pavėsinės priskyrimas vienam iš nurodytų tipų priklausė nuo jos konstrukcijos – jei pavėsinė buvo su išsomis sienomis per visą pavėsinės aukštį, ji atitiko pastato apibrėžimą, o jei sienos nebuvo išsitos (dengė tik dalį statinio aukščio), ji atitiko inžinerinio statinio sąvoką.
43. Tokį aiškinimą patvirtina statinių sąvokas apibrėžiančių teisės normų analizė. Pagal Statybos įstatymo (normų redakcijos, galiojusios laikotarpiu nuo 2015 m. sausio 1 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d.) 2 straipsnio 7 dalį pastatas – apdengtas stogu statinys, kurio didžiausią dalį sudaro patalpos. To paties straipsnio 9 dalyje nustatyta, kad patalpa – sienomis ir kitomis atitvaromis apribota nustatytos paskirties statinio erdvė. Pagal Statybos įstatymo 2 straipsnio

9 dalį inžineriniai statiniai – susisiekimo komunikacijos, inžineriniai tinklai, kanalai, taip pat visi kiti statiniai, kurie nėra pastatai.

44. Teisėjų kolegija konstatuoja, kad, atsižvelgiant į nurodytas teisės normas, byloje esant nustatyta, jog ginčo pavėsinės yra stogais apdengti uždari statiniai, įstatymais rėmais ir medinių rastų sienomis, per visą statinių aukštį iki jų stogų atribojančiais vidinę ginčo statinių erdvę nuo išorės ir sudarančiais patalpas, yra pagrindas šiuos ginčo statinius kvalifikuoti kaip pastatus, o ne kaip inžinerinius statinius. Dėl to apeliacinės instancijos teismas ginčo pavėsinės, atitinkančias pastatų požymius, nepagrįstai kvalifikavo kaip inžinerinius statinius.
45. Tai, kad ginčo pavėsinė kaip pastatas negali būti laikoma teisėtai pastatyta, patvirtina sisteminis regioninio parko veiklą reglamentuojančių teisės normų aiškinimas. Pirmosios instancijos teismas sprendime nurodė, kad ieškovai E. M. ir D. Š. teismo posėdyje paaiškino, jog pavėsinėse galima permakvoti, jos prieš išvykstant uždaromos ir užrakinamos, jose laikomi žvejybos įrankiai, guminės valtys. Ginčo pastatai pagal faktinį jų naudojimą, taip pat atsižvelgiant į byloje nustatytus jų konstrukcijos požymius, atitinka poilsio paskirties pastatų sąvoką, nurodytą statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas pagal jų naudojimo paskirtį“ 7.13 punkte: poilsio paskirties pastatai – pastatai, skirti poilsiui (poilsio namai, turizmo centrai, kempingų pastatai, kaimo turizmo pastatai, vasamamiai, medžioklės nameliai ir kiti poilsio pastatai). Tokie pastatai gali būti statomi urbanizuojamos rekreacinės aplinkos (NRu) kraštovaizdžio tvarkymo zonoje kempingų pozonėje (NRu2) (Labanoro regioninio parko tvarkymo plano pagrindinių aiškinamojo rašto teiginių 21.4 punktas). Ekstensyvaus pritaikymo (neurbanizuojamų) stovyklaviečių pozonė (NRu2), kuriai priskiriamas ieškovų žemės sklypas, skirta poilsiui su nakvyne palapinėse, o ne kitojamiesiuose ar stacionariuose pastatuose, nepriklausomai nuo to, kaip jie būtų įvardijami (nameliai, pavėsinės, kt.) (Labanoro regioninio parko tvarkymo plano pagrindinių aiškinamojo rašto teiginių 21.2 punktas).
46. Dėl to ieškovams priklausančio Labanoro regioniniame parke esančio žemės sklypo naudojimas prieštarauja teisės aktuose nustatytiems regioninio parko tikslams ir juos įtvirtinančioms teisės aktų normoms, faktiškai tokiu naudojimui neteisėtai pakeičiant teisės aktais nustatytą saugomos teritorijos poziciją iš neurbanizuojamos į urbanizuojamą.
47. Teisėjų kolegija konstatuoja, kad pavėsinėmis įvardijamų pastatų, o ne aktuose teisės aktuose leidžiamų inžinerinių statinių buvimas ieškovų žemės sklype, esančiame Labanoro regioninio parko subnatūralios (neurbanizuojamos) rekreacinės aplinkos (NRn) kraštovaizdžio tvarkymo zonoje, ekstensyvaus pritaikymo (neurbanizuojamų) stovyklaviečių pozonėje (NRu2), prieštarauja pirmiau nutartyje išvardytų teisės aktų nuostatomis. Ginčo pastatai, atsižvelgiant į šioje nutartyje išdėstytą teisinį reglamentavimą, negalėjo būti pastatyti ieškovų žemės sklype nei iki, nei po 2017 m. sausio 1 d., todėl atsakovė Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija turėjo teisinį pagrindą įpareigoti ieškovus pašalinti pažeidimus.
48. Apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino teisės normas, todėl nepagrįstai konstatavo, kad ginčo pavėsinės atitinka teisės aktų reikalavimus ir atsakovė neturėjo pagrindo dėl šių statinių surašyti privalomųjų nurodymų. Taigi apeliacinės instancijos teismo sprendimas, kaip nepagrįstas ir neteisėtas, naikintinas.

Dėl bylos procesinės baigties ir bylinėjimosi išlaidų

49. Ieškovai viso bylos nagrinėjimo metu kėlė klausimą dėl atsakovės ieškovams surašytų privalomųjų nurodymų aiškumo bei šiais argumentais rėmėsi kaip savo reikalavimų pagrindu. Apeliacinės instancijos teismas, tenkindamas ieškinį kitu pagrindu, dėl pirmiau nurodyto ieškinio pagrindo pagrįstumo nepasisakė. Dėl to bylos dalis dėl reikalavimo panaikinti privalomus nurodymus, grindžiamo šiuo pagrindu, liko neperžiūrėta apeliacine tvarka. Taip pažeista ieškovų teisė į tinkamą teismo procesą, t. y. teisė reikalauti, kad aukštesnės instancijos teismas peržiūrėtų pirmosios instancijos teismo priimtą procesinį sprendimą. Kasacija negalima dėl pirmosios instancijos teismo sprendimų ir nutarčių, neperžiūrėtų apeliacine tvarka ([CPK](#) 341 straipsnis). Taip pat kasacija negalima ir dėl sprendimo ar nutarties dalies, neperžiūrėtos apeliacine tvarka.
50. Teisėjų kolegija konstatuoja, kad dėl bylos neišnagrinėjimo apeliacine tvarka vienu iš ieškovų nurodytų pagrindų yra pažeista jų teisė į tinkamą procesą, o neišnagrinėjus bylos šio aspekto, nėra teisinio pagrindo spręsti dėl pirmosios instancijos teismo sprendimo teisėtumo, todėl byla perduotina nagrinėti iš naujo apeliacinės instancijos teismui.
51. Perduodant bylą nagrinėti iš naujo apeliacinės instancijos teismui, šalių patirtos bylinėjimosi išlaidos nepaskirstomos.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 359 straipsnio 1 dalies 5 punktu, 362 straipsniu,

nutaria:

Panaikinti Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. spalio 8 d. sprendimą ir perduoti bylą Vilniaus apygardos teismui nagrinėti iš naujo.
Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Teisėjai
Bublienė